

4.8 Helsestasjoner (VO nr 52)

4.8.1 Innledning

Helsestasjonens ansvarsområde omfatter svangerskapsomsorg, helsestasjonstjenester for barn 0 – 6 år, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, helsetjeneste for flyktninger og asylsøkere, fysioterapi for barn og unge og driften av Familiens hus.

Tjenesten retter seg mot barn og unge i aldersgruppen 0 – 20 år og deres familier, og tar sikte på å gi støtte og veiledning slik at familiene fungerer best mulig i utviklings- og oppdragerollen.

Hovedmål:

Tjenesten skal arbeide for å fremme barn og unges fysiske, psykiske og sosiale helse.

4.8.2 Oversiktstabeller

Tabell 4.8.2.1 Personalressurser (årsverk)

	31.12.2012	Budsjett 2013	Forslag 2014	Forslag 2015	Forslag 2016	Forslag 2017
Årsverk samlet	24,16	24,16	25,84	25,84	25,84	25,84

I statsbudsjettet 2014 er en andel av veksten i frie inntekter begrunnet med behovet for styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Dette gir rom for en økning av bemanningen med 1,6 årsverk helsesøster og 0,08 årsverk lege.

Tabell 4.8.2.2 Drifts- og investeringsbudsjett (kr 1.000)

	Regnskap 2012	Budsjett 2013	Forslag 2014	Forslag 2015	Forslag 2016	Forslag 2017
Driftsutgifter	17 992	16 222	18 052	18 052	18 052	18 052
Driftsinntekter	3 905	1 305	1 587	1 587	1 587	1 587
Netto driftsutgifter	14 087	14 917	16 465	16 465	16 465	16 465
Investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0
Investeringsinntekt	0	0	0	0	0	0
Netto investeringsutgifter	0	0	0	0	0	0

4.8.3 Behovsvurderinger

Forebyggende arbeid for barn og unge i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Det foregår mye forskning om hva som skjer med et barns utvikling under ulike påvirkninger i tidlig alder. En vet mye om behovet for å fange opp uheldige oppvekstkår og å sette inn tiltak allerede i svangerskap og i første leveår. Oppvekstkårene innvirker både på barnets velferd i øyeblikket og resten av livet mht. psykisk helse, skoleprestasjoner, utdanning, arbeidsliv og foreldreskap i neste generasjon. En rapport fra NIBR 2011:25 konkluderer bl.a. med at kommuner som satser på helsestasjons- og skolehelsetjenesten får mindre utgifter til barneverntjenester. Helsestasjonen har i sitt arbeid en unik mulighet for å oppdage uheldige forhold tidlig, og en har en gunstig posisjon til å påvirke korrigerende tiltak til foreldre og andre. Det tar tid å jobbe strukturert for å lykkes med tiltak, og det er behov for kompetanseheving for å bli bedre på formidlingen.

Dagens ressurser rekker ikke til alle lovpålagte oppgaver. Spesielt har skolehelsetjenesten på barneskoletrinnet lav ressurs, fordi det er mange enheter å forholde seg til. Alle tjenesteområder i enheten beskriver mulighet for mer og bedre forebyggende arbeid overfor gravide, barn og ungdommer med økte ressurser. Enheten ser at barselomsorg, enkeltkonsultasjoner i første leveår, flere hjembesøk, Marte Meo tiltak, ICDP foreldreveiledning, veiledning vedrørende barnas behov ved samlivsbrudd, gruppetiltak for elever og tilstedeværelse for elevene i skolene er gode strategier. Med

hensiktsmessig arbeid og tiltak vil en lykkes i å redusere antallet saker til barneverntjenesten og kunne bidra til reduksjon i alvorlighetsgrad. Ansatte ønsker å bidra til at barn og unge i Ringsaker har en best mulig oppvekst.

Lokaler

Enheten har i dag lokaler spredt på fem steder i kommunen, og dagens lokaler dekker ikke behovet for kontorplass. Helsestasjonslokaler i Brumunddal og i Moelv, samt helsestasjon for ungdom er leide lokaler. Leieforholdet for lokalene i Brumunddal går ut i 2016.

Familiens hus

Målet for Familiens hus er å fremme trivsel og helse hos barn, unge og deres familier, samt styrke barn og unges oppvekstkår.

Arbeidet i Familiens hus videreføres med samme organisering og med tverrfaglig samarbeid, og med kontinuerlig fokus på gode tilbud, tilrettelegging og synliggjøring av tilbudene.

I 2014 skal det jobbes med følgende:

- TIBIR (Tidlig Innsats overfor Barn I Risiko) er en tiltaksmodell anbefalt fra Atferdssenteret for arbeid med barn med atferdsproblematikk. Ansatte i barneverntjenesten og ved Bjønnehaug avlastningssenter fullfører opplæring i grunnmodulen PMTO (Parent Management Training – Oregon) høsten 2013. Det planlegges innføring av øvrige moduler som retter seg mot arbeid i helsestasjon, barneverntjeneste og PP-tjeneste fra 2014. Moduler fra DUÅ (De Utrolige Årene) kan erstatte moduler i TIBIR og gir en sammenhengende tiltakskjede.
- TI Kvello-programmet videreføres med observasjonskorps i fem barnehager i 2014 og med ny planperiode fra sommeren 2014.
- DUÅ Universalprogram har vært et pilotprosjekt fra Universitetet i Tromsø i 2013. Tiltaket er ønskelig å videreføre, men en mangler ressurser for å drive slik kursing av foreldre.
- En helsesøster i 20 % stilling fortsetter tilbud om Marte Meo veiledning til foreldre som signaliserer samspillproblemer. Tiltaket viser seg å ha svært gunstig effekt overfor de små barna og det er behov for utvidet kapasitet.
- Enheten har fått innvilget tilskudd fra helsedirektoratet på kr 190.000 i 2013 til ICDP, et strukturert foreldreveiledningsprogram som egner seg for foreldre med minoritetsbakgrunn. Det foregår opplæring av ansatte og personer med minoritetsspråklig bakgrunn i 2013. Forutsatt at det innvilges nytt tilskudd fra helsedirektoratet for 2014, vil en sette i gang fire foreldreveiledningsgrupper med to kursledere, en norsk og en fra egen språkgruppe. Hensikten er å styrke foreldrerollen for disse foreldrene og gi kunnskap om barneoppdragelse i Norge.
- Modell for arbeid med overvektige barn med gjennomføring av kurs for aktuelle foreldre med tverrfaglig kursledelse, lege, psykolog, helsesøster, og fysioterapeut videreføres i 2014. Aktivitetsgruppe i regi av Kultur og fritid og oppfølgingssamtaler med helsesøstre og fysioterapeuter gjennomføres som oppfølgingstiltak etter kursdag. Arbeidet er tidkrevende dersom en skal lykkes i å oppnå resultater. En burde hatt mulighet for matlagingskurs i tillegg, men har ikke funnet mulighet for dette innenfor rammene. Behovet er stort i aldergrupper fra ca. 4 år og oppover.

4.8.4 Resultatmål – styringskort

Fokusområder og indikatorer	Målemetode/kilde	Mål	Akseptabelt
Brukere			
Tjenester tilpasset brukernes behov			
Tilfredshet med tjenestene	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Kvaliteten på tjenestene	Ind./brukerundersøkelse	5,0	4,0
Svangerskapskontroll dekningsgrad	Egen måling	95 %	85 %
6 ukers kontroll dekningsgrad	Egen måling	99 %	95 %
2 års kontroll dekningsgrad	Egen måling	98 %	90 %
7 års kontroll dekningsgrad	Egen måling	95 %	90 %
Poliovaksine 2 åringer dekningsgrad	Egen måling	96 %	90 %
Poliovaksine 16 åringer dekningsgrad	Egen måling	90 %	80 %
10. kl. med orientering HFU	Egen måling	100 %	95 %
Dialog med brukerne			
Tilfredshet med samarbeid og medvirkning	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Tilfredshet med informasjon	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeidere			
Engasjement og kompetanse			
Brukernes tilfredshet med ansattes engasjement og kompetanse	Brukerundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes tilfredshet med engasjement og kompetanse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Læring og fornyelse			
Ansattes tilfredshet med læring og fornyelse	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Medarbeiderskap (spm: 2,4,18,32)	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Organisasjon			
Arbeidsmiljø			
Ansattes tilfredshet med arbeidsmiljø	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ansattes stolthet over egen arbeidsplass	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Sykefravær	Visma HRM (Ansatt)	6 %	7,5 %
Ledelse			
Ansattes tilfredshet med ledelsen	Medarbeiderundersøkelse	5,0	4,0
Ledelse (et samlet resultat av andre ind.)		5,0	4,0
Økonomi			
Økonomistyring			
Avvik i % hittil i år, regnskap ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +
Avvik i %, årsprognose ift. budsjett	Regnskap/budsjett	0 % +	0 % +

4.8.5 Standardendringer og nye driftstiltak

Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten

I statsbudsjettet 2014 er 180 mill. kroner av veksten i kommunesektorens frie inntekter begrunnet med behovet for styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. For Ringsaker kommune beløper dette seg til 1,127 mill. kroner. Det opprettes 1,6 årsverk helsesøster med kr 882.000 og 0,08 årsverk helsestasjonslege med kr 79.000. Resterende midler disponeres til kompetanseheving med kr 130.000 og til inventar, utstyr og datamaskiner med kr 36.000.

1,6 årsverk helsesøster benyttes i hovedsak til generell styrking av både helsestasjonsarbeid 0 – 6 år og til skolehelsetjeneste i barneskolen. Stillingene fordeles med 0,3 årsverk til Brøttum, 0,2 årsverk til Moelv, 0,2 årsverk til Nes og 0,9 årsverk til Brumunddal. Dette er fordelt etter barnetall og antall barneskoler i de ulike områdene. Styrkingen av stillingsressurser gir et løft for tjenesten til bedre helsefremmende og forebyggende tjenester til barn og ungdom i Ringsaker kommune. En får økt tilgjengeligheten i skolehelsetjenesten, og kan gi tilbud om flere tjenester. Midler til kompetanseheving styrker ansattes evne til tidlig innsats overfor barn, unge og foreldre.

Vaksinering av russen mot meningitt (hjernehinnebetennelse)

Det ser ut til å bli årlig anbefaling fra folkehelseinstituttet om å gi tilbud om vaksinering av russen i forkant av russetiden. Innkjøp av vaksiner til 120 personer beløper seg til kr 47.000.

Avgiftsfritt salg ifm. vaksinering av russen mot meningitt (hjernehinnebetennelse)

De som vaksineres mot meningitt må dekke utgifter til vaksinering, slik som vaksine, utstyr og personalkostnader. De siste 2 år har en beregnet denne utgiften til kr 600 pr vaksinering, og dette beløpet er fakturert den vaksinerte etter vaksinering. Dette utgjør en inntekt på kr 72.000.

Holde 0,1 årsverk for helsesøster vakant

Enheten holder inntil videre 0,1 årsverk som helsesøster i helsestasjon for ungdom vakant. Dette utgjør kr 57.000. Stillingen vil ventelig omdisponeres til helsestasjonslege når dagens ordning ved Nes helsestasjon opphører.

0,05 årsverk for helsestasjonslege

På Nes helsestasjon har enheten 0,03 årsverk som helsestasjonslege. I budsjettet er helsestasjonslegen økt med 0,05 årsverk, tilsvarende kr 50.000, fordi en ikke har dekning for nødvendig legeressurs på Nes helsestasjon i dag.

Økning av diverse driftsutgifter

Det er behov for økning av diverse driftsutgifter med til sammen kr 7.000.